

اصول دوستی با وجود اختلاف دیدگاه/ اتفاق زیاد و اختلاف کم نشانه چیست؟

اگر این مطلب را درک کردیم در هنر روابط انسانی به مقام والا دست یافته‌ایم، زیرا موفقیت در سلوک با مردم منوط به فهمیدن دیدگاه طرف مقابل است.

خبرگزاری مهر- "هر انسانی در دنیا درست مانند ما احساس می‌کند"، اگر این مطلب را درک کردیم در هنر روابط انسانی به مقام والا دست یافته‌ایم، زیرا موفقیت در سلوک با مردم منوط به فهمیدن دیدگاه طرف مقابل است.

بحث و گفتگو و مناقشه یکی از وسایل کسب علم و معرفت و پایدارشدن آگاهی و تجربه است؛ همچنان که راه تفهیم و تفهم نیز هست از این رو مباحثه و مناقشه به خودی خود مطلوب است، اما روش بعضی در این زمینه گاه به گونه‌ای است که سبب دورشدن مردم از آنها می‌شود، اینجاست که این روش در جلب مردم و به دست آوردن دوستان بیشتر، یک لغزشگاه به شمار می‌آید و باید کاملاً مواظب بود که نلغزید.

تنها این نیست، بلکه روش بد مباحثه گاه فتنه می‌آفریند و آدمی را سزاوار آتش دوزخ می‌کند. برای آن که در گرداب فتنه برخاسته از مباحث بد نیفتیم در اینجا روش‌هایی را به طور خلاصه در مورد مباحثه صحیح توضیح می‌دهیم:

1- بحث را با نکات مورد اتفاق شروع کنید و گفتگو را بر روی آنها متمرکز سازید. سپس به تدریج به موارد اختلاف بپردازید با این روش شما طرف مقابل خود را به خود جلب کرده‌اید و گفتگوی میان شما از خود محوری فاصله گرفته است. نباید اختلاف را محوری کرد زیرا این کار به کشمکش وجدال و گاه به قطع رابطه می‌انجامد اختلاف نظرها باید همواره وسیله تکامل و پیشرفت باشند.

آدمی هر اندازه هم با دیگران اختلاف نظر داشته باشد قطعاً نقاط مورد اتفاق نیز وجود دارد. پس چرا به جای آن که در بحث از نقاط اختلاف شروع کنیم از نقاط مورد اتفاق آغاز نکنیم.

بنابراین بهترین روش برای هم عقیده کردن دیگران با خود این نیست که از همان اول آنها را به موضع گیری در برابر خویش واداریم. بلکه بهترین کار این است که وانمود کنیم ما هم با آنان هم‌عقیده هستیم و نکات مورد اتفاق بسیاری میان ما وجود دارد.

این روش همچنان در روابط اجتماعی سودمند است و چنانچه با یکی از دوستان خود اختلاف داریم نباید آب را گل آلود سازیم، بلکه طوری باید وانمود کنیم که مورد اختلاف نسبت به نقاط مورد اتفاق در درجه دوم اهمیت قرار دارد. همچنین اگر میان دو دوست اختلاف به وجود آمد باید سعی کنیم از اختلاف آنان بکاهیم به هریک از آنها بگوییم: گذشته گذشته است و باید صفحه جدیدی را گشود و به جای سخن گفتن از اختلافات باید به موارد اتفاق پرداخت. به عبارت دیگر سعی کنید طرفین را بر روی ریل مثبت قرار دهیم نه ریل منفی، بدین سان شما می‌توانید قطار را به سمتی که می‌خواهید حرکت دهید.

بگذارید طرف مقابل از همان آغاز "بله" بگوید، زیرا کلمه "نه" مشکل‌ترین مانعی است که بتوان بر آن غلبه یافت. وقتی که شخصی "نه" می‌گوید غرور و عزت نفس او وادارش می‌کند که همچنان حرفش را تأیید کند. ناطق زبردست کسی است که در آغاز چندین پاسخ مثبت دریافت کند اینجاست که طرف مقابل را به سمت جهت گیری مثبت سوق می‌دهد. امام جواد(ع) می‌فرماید: اتفاق زیاد و اختلاف کم نشانه محبت است.

2- دیدگاه دیگران را بفهمید؛ کلماتی مثل من بر حق هستم و تو باطلی، من درست می‌گویم و تو اشتباه می‌کنی جز ویرانی به بار نمی‌آورد. چنین منطقی فقط شایسته آدم‌های احمق است. زیرا معنا ندارد که انسان خودش را همیشه درست اندیش و همواره برحق بداند در حالی که خداوند به همه مردم عقل داده است.

بنابراین نباید دریچه عقل و گوش خود را بر روی سخنان دیگران ببندیم بلکه لازم است به حرفهایشان گوش دهیم حتی اگر معتقد باشیم که نظرشان اشتباه است، زیرا چه بسا که در صحبت‌های آنها مطالب تازه‌ای بیابیم و یا دست کم از برخورد اندیشه نادرست آنان با اندیشه خود افقهای جدید را در برابر مان گشوده شود و افکارمان تبلور یابد. اما اگر دریچه افکار خود را بر روی سخنان دیگران و فهمیدن دیدگاه‌ها و نظرات آنان ببندیم در واقع برنادانی خود مهر تأیید زده‌ایم.

امام صادق(ع) می‌فرماید: پاسخ گفتن قبل از شنیدن، مخالفت کردن قبل از فهمیدن و داوری از روی جهل، خصلت افراد نادان است.

شرکت جستن در اندیشه‌های دیگران یعنی نگاه کردن به امور از زاویه دید آنها، نشانه علم و خردمندی است حتی اگر بخواهیم عقیده انسانی را عوض کنیم بهتر است که ابتدا از دیدگاه او به مسائل بنگریم و پس از آنکه فهمیدیم چگونه به اندیشه او راه یابیم و نقاط ضعفش را شناختیم درصدد تغییر عقیده او بر آییم. وانگهی همیشه نباید دیگران را به دلیل موضع گیری‌ها و اندیشه‌هایشان سرزنش کنیم، زیرا چه بسا که اگر ما هم موقعیت اجتماعی و شرایط عینی او را داشتیم از همان افکار و رفتارهای او برخوردار می‌شدیم.

هروقت با موضع‌گیری‌های یکی از دوستانتان مواجه می‌شوید با خود بگویید: اگر من به جای او بودم چگونه رفتار می‌کردم؟ با این انگیزه‌ها و خواستگاه‌های او را بیشتر خواهید شناخت. به علاوه آن که در هنر رفتار با مردم تجربه‌ای کسب خواهید کرد.

باید به امور از زاویه دید دیگران نگاه کرد، حتی اگر به درستی عقیده خود یقین و به نادرستی و بطلان دیدگاه طرف مقابل اطمینان داشته باشیم و لحظه‌ای باید درنگ کرد و میان توجه زیادی که به امور مشکلات خاص خود داریم با توجه اندکی که نسبت به امور دیگران داریم مقایسه کنیم.